

ményesek voltak a készletgazdálkodás javítása érdekében hozott intézkedések. A kereskedelem és a mezőgazdaságban a forgalommal arányosan nőttek a készletek.

Az előző évek tapasztalataival szemben figyelemre méltó a mezőgazdasági nagyüzemek gazdálkodásának stabilizálódása. A termelőszövetkezetek pénzügyi helyzete kedvezőbben alakult. Nincs veszteséges állami gazdaság. Csökkent a veszteséges termelőszövetkezetek száma, és a veszteségük összege.

1 A lakosság pénzbevételei 1972-ben mintegy 5 százalékkal emelkedtek. Az egyes jövedelemforrások között eltérőek a tendenciák. A munkabérijellegű jövedelmek 5, a mezőgazdasági jellegű jövedelmek 6 százalékkal nőttek. Ugyanakkor az előző évhez képest a munkabérek gyorsabban, a mezőgazdasági jellegű jövedelmek lassabban emelkedtek.

A nem mezőgazdasági ágazatokban az átlagkeresetek alakulása — igen jelentős szóródás mellett — megfelel a népgazdasági tervben és a megyei pártbizottság

1972. évi gazdaságpolitikai állásfoglalásában előírt követelményeknek. A vállalatok bér-gazdálkodása sokkal körültekintőbb volt, mint 1971-ben. A gazdálkodó szervek többsége csak a kedvezményezett bérfejlesztési lehetőséggel élt.

Megyénkben javult a kereskedelmi áru kínálat, kevesebb volt a hiánycikk. Ennek ellenére egyes termékekből gondot okozott az igények kielégítése. A kiskereskedelem közvetlen beszerzéssel is igyekezett az áruválasztékot bővíteni. Nem érték el a helyi kis- és nagykereskedelmi vállalatok közötti együttműködés kívánt színvonalát.

A kiskereskedelmi forgalom 1972-ben 5 százalékkal haladta meg az előző évit, de minden árutípuscsoportban elmaradt a tervezettől, s az országos átlagtól. Legdinamikusabb a fejlődés az élelmiszer-forgalomban (7 százalékkal), ütemesülékenység tapasztalható viszont a vegyipari és a ruházati cikkek forgalmában. Ez az idegenforgalom visszaesésével, és a lakossági jövedelmek mérsékeltebb ütemű növekedésével magyarázható.

tabb a koordináció, a gazdaságpolitikai elemzés és az ellenőrzés.

A Központi Bizottság novemberi állásfoglalása megállapítja, hogy a pártszervezetek egy része nem él megfelelően a nagyobb önállóság adta lehetőségekkel, nem vállalja az ezzel járó nagyobb felelősséget. Megyénkben is vannak pártszervezetek, amelyek nem elég kezdeményezők. Felülről várnak intézkedéseket olyan

ügyekben is, amelyekben joguk és kötelességük önállóan dönteni, és amihez a lehetőségeik is megvannak.

A vállalati székhelyeken működő pártszervezetek gazdaságpolitikai koordinációs tevékenysége még gyenge. Gyakran elmaradnak a gazdasági feladatokhoz kapcsolódó tennivalók gyári, illetve a gyáregységi pártszervezetekkel történő egyeztetésével.

Az 1973. évi gazdaságpolitikai feladatok

Megyénkben az 1972. évi eredmények jó alapot nyújtanak ahhoz, hogy a X. kongresszus és a megyei párttervezet határozatait maradéktalanul végrehajtsuk. Céljaink eléréséhez a gazdaságpolitikai tevékenységünknek

- az intenzív fejlődésre való áttérést;
- a termelőerők hatékonyabb kihasználását és további növelését;
- a gazdasági egyensúly erősítését;
- az életviszonyok további javítását kell szolgálnia.

Munkánkban nagy figyelmet kell fordítani a Központi Bizottság 1972. november 14—15-i állásfoglalásában megjelölt gazdaságpolitikai feladatok teljesítésére. Megyénkben elsősorban az alábbi feladatok megvalósítása szükséges:

— A népgazdasági arányok biztosítása érdekében tovább kell javítani a beruházások hatékonyságát, a vállalati tervek megalapozottságát. Legyen minden üzem fontos feladata a szükségletekhez igazodó termelés gyors ütemű emelése.

— A munkaerőhelyzet javítása érdekében a vállalatok törekedjenek a belső tartalékok feltárására.

— Tegyenek további intézkedéseket az üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére, a kapacitások jobb kihasználására, a gazdaságtalan termelés gazdaságossá tételére, illetve megszüntetésére.

— A megye termelőegységei használatát ki továbbra is az általuk kivívott pozíciókat az export értékesítésében elért eredmények stabilizálására, a zöldség- és gyümölcsstermesztés színvonalának javítására.

— A párt-, gazdasági, szakszervezeti és KISZ-szervek a termelőmunka hatékonyságát segítő termelési mozgalmak, a szocialista munkaverseny ki szélesítése érdekében fejtsenek ki fokozottabb politikai aktivitást.

Az általános gazdaságpolitikai feladatokon túl megyénk gazdasági ágazatai az alábbiakra összpontosítsák figyelmüket:

1 Megyénk ipara rendelkezik azokkal az adottságokkal, amelyek lehetővé teszik az anyagi termelésnek az országos tervben előírt ütemű növelését. Ipari vállalataink, szövetkezeteink akkor járulnak hozzá eredményesen a nemzeti jövedelem tervezett növeléséhez, a költségvetés egyensúlyának további javításához, ha jó hatékonysággal dolgoznak. Ennek során:

a) A termelés növekedési üteme legyen a korábbi évekhez hasonlóan dinamikus,

és érje el az országosan tervezett 5,5—6 százalékos fejlődést. A termelés és értékesítés az eddiginél is jobban feleljen meg a szükségleteknek.

— További intézkedések szükségesek a termelőkapacitások kihasználásának javítására. Elsősorban a korszerűbb, a keresett termékeket előállító gépek kapacitását használják ki maximálisan. A dolgozókat anyagilag még jobban érdekelté kell tenni a 3 műszakos munkarendben.

— A gazdaságtalan termelés visszaszorítására vonatkozó központi bizottsági parhatározat előírja, hogy ne a veszteséges termelés egyszerű megszüntetése legyen az elsődleges, hanem az ilyen tevékenység gazdaságossá tétele. Nem engedhetjük meg, hogy a nyereség érdekében a vállalatok, szövetkezetek megszüntessék olyan termékek gyártását, amelyekre a társadalomnak szüksége van.

b) Megyénkben különösen nagy jelentősége van a népgazdaság intenzív fejlődését segítő kiemelt programok közül a szénhidrogén-kutatásnak és -termelésnek. A textil- és bútorigipari rekonstrukciós programnak, valamint a húsipar gyorsított ütemű fejlesztésének:

— a kőolaj- és földgázfelhasználás központi fejlesztési programjának eredményes megvalósításához a szénhidrogén-feltárást és -termelést a kutatási és művelési terveknek megfelelően kell végezni. Gyorsítani kell az újonnan kezdett feltárási program végrehajtását, a művelési tervek mielőbbi elkészítését;

— a textil- és textilruházati ipar rekonstrukciós programjának eredményes végrehajtása során arra kell törekedni, hogy:

— megvalósuljanak az 1973. évi tervezett műszaki fejlesztési tervek;

— az új gépek minél előbb üzemeljenek, s kezdődjön meg a dolgozókat által keresett cikkek gyártása;

— a rekonstrukció párosuljon a szervezetszínvonalának emelésével és gyártmányfejlesztéssel;

— segítse a munkaerő hatékonyabb felhasználását, a felesleges létszám átcsoportosítását, valamint a munka termelékenységének növelését;

— a bútorigipar fejlesztésével biztosítsák a beépített bútorigipar gyártásának növelése mellett a korszerű, olcsó lakásbútorok termelését is.

A modernebb technológiai eljárások alkalmazását biztosító, korszerűbb gépek beszerzésének gyorsításával segítse a termelékenység gyorsabb ütemű növekedését;

— a megyei húsipar fejlesztése az országos húsprogram jelentős része. Ezért fontos feladat a szegedi beruházás tervezett ütemű megvalósítása.

2 A mezőgazdaságban dolgozóktól, kommunistáktól az 1973-as év nagy erőfeszítéseket követel, hiszen a gazdasági év indítása — a szélsőséges időjárási tényezők miatt — nem mentes a problémáktól. A kenyérgabona és takarmánybúza jó részét későn vetették el. Ez károsan befolyásolhatja a jövő évi kenyérgabona és a tavaszi vetésű növények terméseredményeit.

a) A népgazdasági terv a mezőgazdaság bruttó termelésének kétszázalékos emelését irányozza elő 1973-ra. Ezen belül:

— a növénytermesztésben a kenyér- és takarmánygabona-szükséglet megtermelése fontos népgazdasági és üzemi érdek;

— előbbre kell lépni a cukorrépa-termelés bővítésében az alkalmazott technika fejlesztésében;

— nagyobb figyelmet kell fordítani a fejlesztési eszközök gazdaságos felhasználására. A munkacsúcsok idején a mezőgazdasági üzemekben összehangolt munkaszervezésre van szükség. A termelés műszaki, technikai fejlesztése mellett nem hanyagolható el a tárolás, szállítás stb. feltételeinek bővítése sem;

— további intézkedéseket kell tenni a nagy élőmunka igényű termékek komplex gépésítésének megoldására.

b) Megyénkben a kedvező adottságok kövértében nagy jelentősége van a zöldségtermesztésnek és az állattenyésztésnek. Ez megköveteli, hogy az ide vo-

A pártszervek és pártszervezetek gazdaságpolitikai agitációs és propaganda tevékenységének tapasztalatai

A megyei pártbizottság 1972. évi gazdaságpolitikai állásfoglalásában megjelölt feladatok megvalósítása a párt-, állami és tömegszervezetektől is fokozottabb erőfeszítést, jobb munkamegosztást és együttműködést követelt. A megyei, városi, járási és üzemi pártbizottságok, valamint az alapszervezetek gazdaságsszervező, propaganda- és agitációs tevékenysége egészében eredményes és aktív volt. Helyesen szabták meg és közvetítették a termelőhelyek gazdaságpolitikai feladatait, folyamatosan végeztek gazdaságsszervező és tömegmozgósító tevékenységüket. A megyei pártbizottság 1972. évi gazdaságpolitikai állásfoglalása alapján a pártszervezetek többsége átgondolt intézkedési tervet dolgozott ki.

A termelési tanácskozáson a munkások, termelőszövetkezeti parasztok és műszakiak észrevételeikkel, javaslataikkal, munkafelajánlásaikkal nélkülözhetetlen segítséget nyújtottak a párt- és gazdasági vezetésnek. A pártszervezetek mindenkor támogatják a gazdaságvezetői kezdeményezéseket, a reális és megalapozott gazdasági döntéseket. Figyelemmel kísérték a döntések politikai hatását, és jelezték azokat a tendenciákat, amelyek a feszültségek forrásává válhatnak.

A szocialista bérezés elve, valamint a differenciált anyagi ösztönzés érvényesítése mellett szorgalmazták az indokolatlan jövedelmek korlátozását, a gazdasági életben helyenként jelentkező negatív jelenségek, feszültségek visszaszorítását. Munkájuk során sem tudták azonban sok helyen leküzdeni az egyenlőségi szemléletet.

Tovább erősödött a pártirányítás etvi, politikai jellege. Rendszeresebbé vált a járási, városi bizottságok, a megyei székhelyű vállalati, üzemi pártbizottság munkakapcsolata a pártszervezetekkel. Folyamatosabbá vált a gazdaságvezetés ellenőrzése, beszámoltatása, szagadogott az irányítás, a segítség módszere. Az elmúlt évben a propaganda és az agitáció is sokoldalúan magyarázta a gazdasági reformot, működésének hatását. Meggyorsult a vezetési módszerek korszerűsítése.

A gazdasági vezetők egy része és sokszor egyes termelői kollektívák azonban a csoportérdekeket helyezik előtérbe a népgazdasági érdek figyelembe vételével.

Agitációs és propagandamunkánk fogyatékosága: nem bizonyítottuk kellően, hogy a gazdaságirányítás megváltoztatásával szocialista tervgazdálkodásunk továbbfejlesztését valósítjuk meg, valamint azt sem, hogy a gazdasági mechanizmus nem cél, hanem eszköz a szocialista építés útján.

A tömegpolitikai és propagandamunkában az elmúlt évben is aránylag sokat kellett foglalkozni az ár- és bérkérdések magyarázásával. Nem tudtuk egyértelműen elfogadtatni a dolgozókkal az értékarányos árrendszer kialakítására való törekvést. Helyenként még mindig erőteljesen érvényesült az egyoldalú fogyasztói szemlélet.

Propagandánk és agitációnk erőteljesebben leplezte le az önzést, a harácsolást, a kapzsiságot, az ügyeskedést. Az e téren végzett tömegpolitikai munka elősegítette a nem szocialista jelenségek, a kispolgárság reálisabb megítélését, a téves vagy torz nézetek visszaszorítását. Ugyanakkor azt is meg kell állapítani, hogy a kedvezőtlen jelenségek leküzdésében csak kezdeti lépéseket tettünk.

A tömegszervezetek jól segítették az 1972-es évi helyi gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását. Eredményesen működtek közre a gazdaságpolitika megismertetésében, mozgósították a dolgozókat. A Központi Bizottság és a SZOT elnöksé-

gének határozata nyomán a munkaverseny-mozgalmat továbbfejlesztése egyre inkább a párt, a szakszervezet, a KISZ és a gazdasági vezetők közös feladata lett.

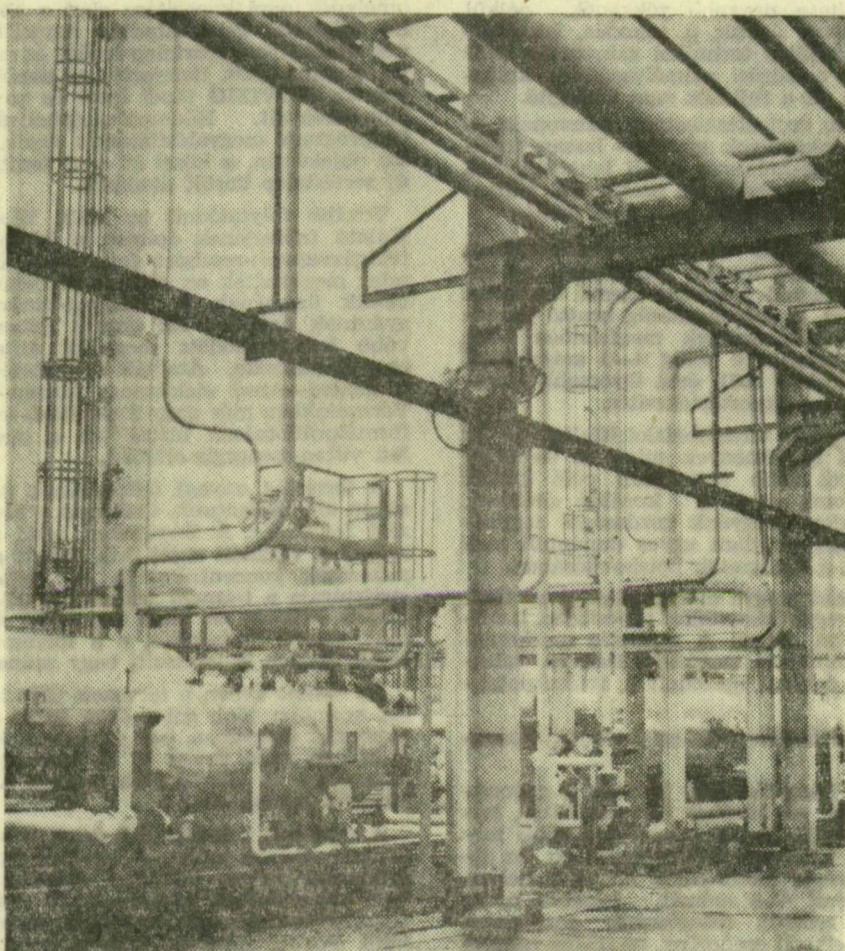
A tömegszervezetek tevékenységében szervezetenként kapcsolódott össze a termelőmunka segítése, a politikai nevelő munka és a tagság érdekeinek védelme.

A párt- és a szakszervezeti oktatásban, valamint a megyei párt- és szakszervezeti iskola tematikájában nagyobb helyet kapott a gazdasági építőmunka időszaki feladatainak ismertetése, gazdaságpolitikánk mélyebb összefüggéseinek megértése.

A két megyei napilap és az üzemi lapok az 1972. évi állásfoglalás közlése mellett rendszeresen foglalkoztak az állásfoglalásban rögzített gazdaságpolitikai célkitűzések ismertetésével.

A pártszervek és pártalapszervezetek gazdaságpolitikai munkájának színvonala nagyon különböző. A nagyvállalati, üzemi pártbizottságok többsége elvileg és gyakorlatilag is helyesen foglalkozott gazdaságpolitikai kérdésekkel. Irányító és ellenőrző tevékenységük egyik tényezője annak, hogy vállalatuk össztevékenysége megfelelően a párt gazdaságpolitikai célkitűzéseinek. Javuló közgazdasági és politikai érzékkel választották ki azokat a konkrét vállalati, gazdálkodási, termelés-szervezési és értékesítési kérdéseket, amelyekben segíteni kell a gazdaságvezetés munkáját. Ilyen helyeken javult, konkrétabbá vált gazdaságpolitikai, vagy szociálpolitikai kérdésekben a tömegszervezetek munkája, a gazdasági és a mozgalmi munka összehangoltsága.

A telephelyek és gyáregységek, valamint a termelőszövetkezeti csúcsvezetőségek munkájában már sokkal több a kezdetlegesség. A szervezetileg nem önálló üzemek csak végrehajtói a nagyvállalati vagy vállalati szinten formált gazdaságpolitikanak. Az ilyen helyeken bonyolul-

AZ ÚJ GÁZÜZEM AZ ALGYÓI OLAJMEZÓN